

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA
Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva 2020.

Pregled tunelogradnje u Bosni i Hercegovini

Mehmed Mesihović

Mehmed Mesihović, dipl.ing.građ., Arkus d.o.o., Sarajevo

Tunelogradnja u BiH

- Tuneli se izvode u skladu sa NATM. Do sada je korištena i mehaniziran iskop uglavnom mikro tunela
- U zakonu su uvedene Smjernice koje sadrže i poseban dio vezan za projektovanje, izvođenje i održavanje tunela
- Smjernice se baziraju na Slovenskim smjernicama, a uveliko i na Austrijskim smjernicama
- Smjernice su isključivo vezane za tunele na cestama i autocestama

Tunelogradnja od Austrougraske pa od danas

- Ukupno je izgrađeno više od 3 000 kilometara uskotračne, industrijske i šumske pruge za vrijeme Austrougarske
- Samo na pruzi Sarajevo – Vardište je bilo izgrađeno 84 tunela (nisu više u upotrebi)
- Na željeznicama BiH izgrađeno je 177 tunela (u upotrebi)
- Preko 80 tunela na cestama
- 11 tunela na autocestama
- I dalje traje gradnja Hidrotehničkih tunela na projektu Gornji Horizonti. Najduži tunel 15650 m (Fatničko polje)

Autoceste do danas

- Izvedeno 205,1 km autocesta u BiH
- 11 tunela (9 FBiH, 2 RS) ukupne dužine 10.3km
- Trenutno se izvodi 8 dionica ukupne dužine 42.6km (557,1 mil EUR s PDV)
- Na ovim dionicama je 7 tunela ukupne dužine 8.8 km

Autoceste u izgradnji

Tuneli:

- Pečuj (1010m)
- Ričice (522m)

- Hum (430m)
- Zenica (3400m)
- Vranduk (456m)

Tunel Ivan (1762m)

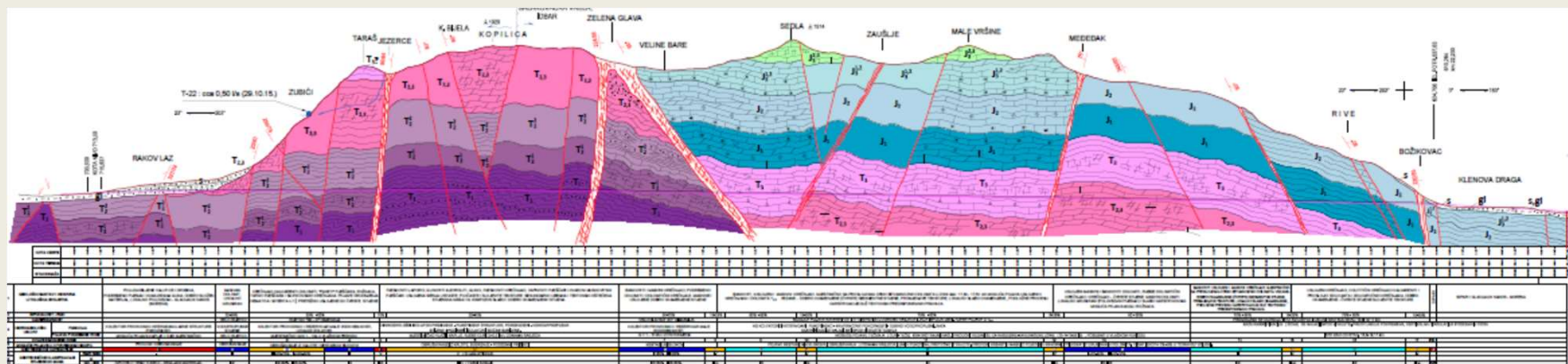
Tunel Počitelj (1200m)

U planu autoceste na koridoru Vc

- Doboju jug – Poprikuše
  - Planirano 13 tunela ukupne dužine cca 12500m
  - Najduži tunel Golubinja (3650m)
- Doboju bypass
  - Planirana 2 tunela
  - Putnikovo brdo I i II (1600m i 700 m)
- Ovčari – Mostar sjever
  - Planirano 7 tunela ukupne dužine cca 19000m
  - Najduži tunel Prenj (10km)

Žepče – Tuzla - Orašje

Do sada završen Idejni projekat 8 tunela (11.6 km)

Brze ceste

- Tunel Hranjen
  - Nalazi se na brznoj cesti Hrenovica-Goražde
  - Glavna tunelska cijev – 5,556.90m
  - Servisna cijev – 5,500.86m
  - Trenutno se izvodi iskop tunela – I Faza
  - Najduži cestovni tunel u BiH
  - Ugovor u skladu sa FIDIC Yellow book

Brze ceste - planirano

- Lašva – Travnik –
Donji Vakuf
  - 3 tunela (1017m)
- Travnik – Jajce
  - 11 tunela (8.6km)
  - Najduži 5150 m
- Sarajevo – Goražde
  - Dodatno 1 tunel
(1000m)

Ceste

- Izvodi se
  - Tuneli Žaba (975m) i Oštrovac (190m) na dionici Stolac - Neum
- Planirano
  - Tunel Novi (899m) - zapadni prilaz Mostaru
  - Obilaznica Kiseljaka – tunel (600m)
- Sanacije
  - Tuneli Crnaja, Jasen, Vranduk II, Ormanica, Barevo III, Ivan, Karaula, Užljebić
  - Novi tuneli na rekonstrukciji ceste Jajce-D.Vakuf: Cvitkovac (300m), Vrbas(212) i Torlakovac(163m)

Željeznice

- Veliki broj tunela (177) za koji je potrebno izvršiti sanaciju, za neke i rekonstrukciju
- Izvršena sanacija jednom dijelom tunela Ivan u prethodnom ciklusu remonta pruge
- Najduži tunel Križeviči (4.9km)

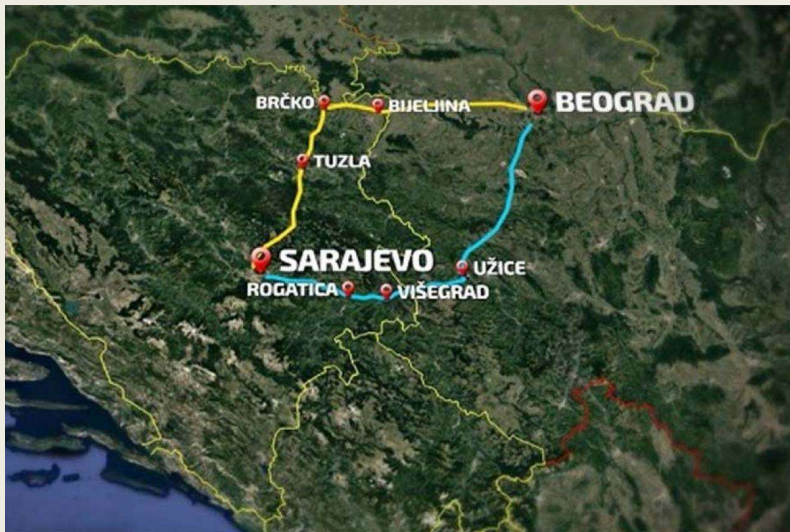
Željeznice - planirano

- U toku izrada projektne dokumentacije za željezničku prugu Visoko – Konjic
- Prevazilaženje Ivan-Bradinauskog grla
- Preko 20 tunela ukupne dužine cca 45km
- Izrađen idejni projekat Čapljina – Trebinje - Nikšić

Ostali projekti

- Očekuje se početak izvođenja radova na I Transverzali u Sarajevu
- Tunel Kobilja glava dužine 650 m

- Usaglašavaju se trase autoceste Sarajevo – Beograd

Hidrotehnički tuneli

- U prethodnom periodu dosta izvedenih i planiranih tunela u sklopu projekta Donji i Gornji horizonti.
  - Dovodni tunel od Pošćenje – HE Dabar 11085m, prečnika 4.6m
  - Dovodni tunel Fatničko polje – HE Bileća II faza – 15650m

